

Jaka będzie Kossakówka?

2021-07-13

W 2019 roku zespół zabudowany położony przy placu Kossaka 4 - tzw. Kossakówka został zakupiony z funduszy miasta i przekazany Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK. Zadaniem muzeum jest stworzenie w tym miejscu ekspozycji historii i dorobku rodziny Kossaków. Jakie prace w zakresie adaptacji willi na cele kulturalne, a także w zakresie rewitalizacji otoczenia zostały już zrealizowane? Jak zmienia się koncepcja dotycząca funkcjonowania tego miejsca?

W 2019 roku zespół zabudowy, położony przy pl. Kossaka 4, tzw. Kossakówka, został zakupiony z funduszy miasta i przekazany Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK. Zadaniem muzeum jest stworzenie w tym miejscu ekspozycji historii i dorobku rodziny Kossaków. Jakie prace w zakresie adaptacji willi na cele kulturalne, a także w zakresie rewitalizacji otoczenia zostały już zrealizowane? Jak zmienia się koncepcja dotycząca funkcjonowania tego miejsca?

Willę Kossakówka wraz z ogrodem muzeum kupiło 27 grudnia 2019 roku na mocy decyzji Rady Miasta Krakowa z 5 grudnia 2019 roku o przekazaniu środków na ten cel w postaci dotacji celowej. Budynek ma powierzchnię całkowitą ponad 440 m², użytkową szacuje się na ok. 350 m², a powierzchnia ogrodu wynosi ponad 23 ary. Po wyremontowaniu i zaadaptowaniu willi na cele kulturalne i po zapewnieniu niezbędnej infrastruktury związanej z ruchem turystycznym i edukacyjnym, powierzchnia wystawiennicza i edukacyjna wyniesie ok. 200 m². Nieruchomość, wpisana do rejestru zabytków, leży w granicach pomnika historii „Kraków – historyczny zespół miasta”.

Planując zagospodarowanie Kossakówki, zwłaszcza w kontekście udostępnienia jej krakowianom, bez konieczności ponoszenia kosztów związanych z powoływaniem nowej instytucji kultury, uznano, że najlepszym rozwiązaniem będzie utworzenie oddziału Muzeum MOCAK. Muzeum, jako właściciel obiektu wpisanego do rejestru zabytków, ma możliwość otoczenia go właściwą ochroną i opieką, a także pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych, m.in. na remonty i konserwację.

Muzeum kupiło Kossakówkę wraz z ogrodem za blisko 5,5 mln zł. Niedostateczny stan budynku wymagał zaplanowania szeroko zakrojonych prac zabezpieczających i remontowych, obejmujących także otoczenie willi. Szacowane koszty prac budowlanych, aranżacji wnętrz oraz zakupu dzieł i wyposażenia wynoszą prawie 7 mln zł.

Prace przygotowawcze zrealizowane

MOCAK zrealizował już wiele prac przygotowawczych i dokumentacyjnych. Została sporządzana między innymi dokumentacja naukowo-historyczna i liczne ekspertyzy: mykologiczna, dendrologiczna (inventaryzacja zieleni), konstrukcyjna stanu technicznego, a także program prac konserwatorskich. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie [MOCAK-u](https://moca.u.edu.pl/).

Muzeum zakończyło także wstępne prace budowlane, takie jak odgrzybianie piwnic i podbijanie fundamentów, co ma ogromne znaczenie dla ochrony budynku przed dalszą destrukcją. Rozpoczęło się też procedowanie „Programu prac konserwatorskich”. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji

Magiczny
Kraków

ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na projekt budowlany zamienny, potrzebny do poszerzenia decyzji o pozwoleniu na budowę, obejmujący całość remontu Kossakówki. Realizacja działań przygotowawczych i projektowych pozwala na aplikowanie o dalsze dofinansowanie przez Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa, a także starania o fundusze z programów Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Zmiana koncepcji miejsca

W grudniu 2020 roku Muzeum MOCAK przygotowało wstępne założenia do programu funkcjonalno-użytkowego Kossakówki. Propozycja dotyczyła restauracji i adaptacji willi na cele muzealne, a także zakładała dobudowanie nowego pawilonu ekspozycyjnego, który umożliwiłby utworzenie Centrum Edukacyjnego MOCAK z Muzeum Historii Sztuki „Kossakówka” w Krakowie. Wybudowanie pawilonu miało rozwiązać kwestię zbyt małej powierzchni wystawienniczej, pomóc w poszerzeniu funkcji miejsca z „izby pamięci” poświęconej rodzinie Kossaków do Centrum Edukacyjnego MOCAK, umożliwić stworzenie Muzeum Historii Sztuki „Kossakówka”, a dodatkowo odgrodzić ten niewielki teren zielony od uciążliwego sąsiedztwa jednej z głównych arterii miasta – alei Krasińskiego.

Wobec społecznego sprzeciwu, muzeum, w porozumieniu z miastem, zrezygnowało z planów dobudowania nowego obiektu. MOCAK skoncentruje się na wyremontowaniu zabytkowego budynku i zaadaptowaniu go na cele kulturalne oraz na przygotowaniu ekspozycji poświęconej upamiętnieniu członków rodziny Kossaków, którzy wpisali się w historię kultury i sztuki polskiej.

Planowana ekspozycja ma pokazywać historię miejsca oraz kulturotwórczą rolę rodziny Kossaków. Złożą się na nią m.in. prace malarskie, fragmenty tekstów, filmy z materiałami archiwalnymi i zdjęciami, biblioteka. Aranżacja willi, zgodnie z zachowanymi dokumentami, spróbuje pokazać *genius loci* miejsca i wzmocnić przekaz o wpływie kulturowym Kossaków na tle epoki. Równolegle przeprowadzony zostanie wybór wykonawcy rewitalizacji placu Kossaka wraz z najbliższym otoczeniem willi, czyli ogrodem. Prace remontowo-rewitalizacyjne są rozłożone na trzy najbliższe lata: 2021–2024.

Wizja miasta i mieszkańców

W zaktualizowanej koncepcji Kossakówki uwzględnione są głosy mieszkańców. 13 lipca, podczas debaty dotyczącej planowanej adaptacji willi Kossakówka na cele kulturalne wraz z rewitalizacją otoczenia, plany na to miejsce przybliżą: dr Małgorzata Jantos – radna miasta Krakowa, przewodnicząca Komisji Kultury i Ochrony Zabytków Rady Miasta Krakowa, dr Stefania Krzysztofowicz-Kozakowska – historyk sztuki, dr Maria Anna Potocka – dyrektor MOCAK-u, Robert Piaskowski – pełnomocnik prezydenta miasta Krakowa ds. kultury.

Deбата odbędzie się **dziś, 13 lipca w godz. 10.00 -12.00** w Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK, w sali audiowizualnej. Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc, **wymagana jest rezerwacja i potwierdzenie** uczestnictwa w spotkaniu pod adresem: office@mocak.pl. Rozmowa będzie również transmitowana na żywo na profilu [MOCAK-u na Facebooku](#).